

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Maročnino in oznanila (inserte) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2. I. 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 274.

V Ljubljani, v sredo 29. novembra 1893.

Letnik XXI.

Iz državnega zbora.

Dunaj, 29. novembra.

Vojašnica v Novem Mestu.

Vlada je v današnji seji zbornici predložila načrt zakona, s katerim prosi dovoljenja, da bi smela prodati vojašnice v Novem Mestu, ki je cenjena na več kakor na 25.000 glđ. Svoj predlog utemeljuje s tem, da se je vojaška postaja v Novem Mestu za mirne čase opustila, da se pa dotična vojašnica tudi za drugo državno porabo, n. pr. za pisarne ne more rabiti, ker bi bili stroški za primerno pripravo dotičnega poslopja previsoki.

Drug enak predlog zadeva vojaško oskrbovalno skladišče v Beljaku, ki ga hoče vojna uprava prepustiti mestu za deklško ljudsko in meščansko šolo proti temu, da mesto sozida za vojno drugo primerno poslopje.

Interpelacije.

Po razdelitvi došlih vlog bilo je prečitanih več interpelacij. Promber in Stürgh želita izvedeti, ali se bode že skoraj postava gledé pokojnin in miloščin vojaških vdov in sirot z dne 27. aprila 1887 raztegnila na vse dotične vdove in sirote; dr. Slama pa izprašuje vlado, ali hoče češko privatno gimnazijo v Opavi prevzeti v državno oskrbovanje ali ne.

Trgovinska mornarica.

Nadaljevala se je potem razprava o državni podpori trgovinskega brodarstva. Prvi govornik je bil trgovinski minister grof Wurmbbrand, ki je povdarjal, da srčno želi povzdigniti kupčijo v naših lukah, zlasti pa Trst napraviti za to, kar bi moral biti. (Pohvala.) Vse vlade so to poskušale, ali dozdej, žalibog“ tega še niso dosegle. Prometne

razmere so neugodne, ker dotične železnice večidel niso v državnih rokah, in tarifi so v primeri z drugimi lukami previsoki. Pa tudi skladne razmere niso posebno srečne in ne donajajo nobenega dobička. Zlasti pa je izdelovanje ladij zaviralo promet po morju in tekmovanje trgovinskega brodarstva. Število trgovinskih parnikov je jako majhno, promet po lukah je izvanredno tih in se je v primeri s prejšnjimi časi silno znižal. Tudi ta zakon sicer ne bode precej zboljšal trgovinskega brodarstva, ali podpore so vendar zdatne in znašajo skoraj tretjino vseh stroškov, kdor bo pa doma iz domačega blaga izdeloval ladije, dobi razven tega še 25 odstotkov povračila. Gledé dovoznega prometa povdarja, da se hoče ozirati tudi na želje dalmatinskih poslancev, dasi so šli v opozicijo; on pa se jim neče postavljati v opozicijo, ker vošči Istri in Dalmaciji krepek razvoj in si bode prizadeval dovršiti železnice v Dalmaciji, da postane Spljet veliko ladijišče, kakor se mu spodobi. Konečno priporoča zbornici, da naj pritrdi predloženemu zakonu. (Pohvala.)

Za ministrom govoril je skoraj uro dolgo poslanec baron Švegelj, ki je povdarjal, da je brodarstvo v drugih državah močno napredovalo, Avstrija je pa v tem zaostala celo za Ogersko. Pred letom 1871 zavzemali smo med brodarskimi državami šesto mesto, zdaj smo se pomaknili nazaj na dvanajsto mesto. Propad naše mornarice je tako strašansko, da si kaj hujšega ne moremo misliti in pojasnilo k vladnemu predlogu ima prav, ako trdi, da se skoraj lahko določi dan, ko naš prapor zgine z morja, ako mornarici nemudoma ne priskočimo na pomoč. Ako pa opeša brodarstvo, potem zgine tudi naša veljava, ker brez trgovinske mornarice ni govora o veselih, o veljavi v svetovnem prometu. Zato je podpora trgovinskega brodarstva državna zadeva. Vendar pa se ne sme dajati prilika,

da bi vnanji podjetniki škodo delali državi, zato nasvetuje nekatere premembe, ki to zabranjujejo.

Po konečni besedi poročevalca dr. Klaiča se je pričela po soglasnem sklepu posebna razprava, v kateri so obveljale od barona Švegeljna nasvetovane premembe. Ni pa obveljal predlog poslanca Spinčiča, da bi bile nove ladije davka proste 10 let, ampak ostalo je pri vladnem predlogu, da živjajo to dobroto 5 let.

Vojni predlogi.

Ko je bila dovršena ta točka, pričela se je razprava o vojnih predlogih in sicer najprej o zakonu gledé nabiranja vojaških novincev, pri katerem je govoril dr. Engel, rekši, da je tudi ta reč izraz zaupanje do vlade. Mladočeški klub pa tega zaupanja nima, zato glasuje zoper ta predlog. Vendar je pa pri glasovanju obveljal z veliko večino.

Potem se je pričela razprava o premembi deželnega brambovstva. Kaj ta prememba namerava, pojasnoval sem v „Slovenu“ že tedaj, ko je bil dotični predlog izročen zbornici. Ko podpredsednik dr. Kathrein naznani, da so se kot protigovorniki oglasili poslanci Schlesinger, Kronawetter, Formanek, Biankini, Klaič, Hofmann-Wellenhoeh in Kvekvič, slišali so se klici: in zagovorniki? Doktor Kathrein: Se ni nihče oglasil! (Smeh med Mladočehi.)

Danes sta govorila samo Schlesinger in Kronawetter, drugi pridejo na vrsto v prihodnji seji, ki bo v četrtek dne 20. t. m. Jutri ima namreč izjemni odsek javno sejo.

Ura je bila že štiri, ko je bila dovršena današnja seja.

LISTEK.

Charivari.

Sličice. Napisal Josip Jaklič.

I. Prvi boj.

Poleg matere stopa po mestnem tlaku dete, tri do štiri leta staro. V drobnih ročicah drži nekoliko črešenj, katere mu je kupila mati ter mu velela, naj jih nikar ne povžije, dokler jih ne bode doma pokazalo ateuju in svoji odrastleji sestrici. A že se je vzbudila v mladem srčicu poželjivost in hrepeneče se ozira po rudečem sadu...

Sedaj ga mati ne vidi, sedaj, sedaj...

Angelj varuh naj te čuva, nedolžno dete, da zmagovito izideš iz tega prvega boja! Angelj varuh naj te čuva, da ne podlegneš tudi v kasnejih osodepolnih bojih, da ostaneš nepokvarjeno, ko bode osođa hotela končati tvoje prve, zlate sanje!

II. O polunoči.

Ura je odbila dvanajst...

Gosta megla razpenja se po ulicah in le tu in tam brli še za kakim voglom plinova luč. Po cesti se začuje zvonček in kmalu se prikaže duhovnik s poslednjo sv. popotnico v roki.

Vse je mirno in temno. Samo v daljavi je nekje razsvetljeno okence v podstrešju. Tukaj zavije duhovnik. Zamišljen grem za njim in ko pridem do vežnih vrat, zdi se mi, da je švignila vi-

soka, resna ženska na ulico. Iz hiše pa je zadonelo glasno ihtenje...

Pesimistu se zdi to veselo, človekoljubo žalostno, a meni naravno in vsakdanje.

III. Zanjka.

Mej grmovjem vije se ozka stezica. Leščeveje in pritlikavi gabri senčijo jo s svojim monotonnim perjem. Popolnoma je gladka, le tu in tam moli kak kamenček iz uhojenih tal. Tu je nekdo nastavljal „lovine“ zanjke iz konjske žime za ptice, ki tekajo tod mimo.

Veselo priskaklja tudi mali strnad, nič hudega sluteti. A ko opazi zanjko, ne prestraši se, temveč brezskrbno jo ogleduje od vseh strani.

Se bode li ujel ali ne, ne vem. Toda brž ko ne, saj se šestokrat celó človek vjame v zanjke, katere si je morebiti jedno uro prej sam nastavljal.

IV. Slovo.

Zima je, prava pravcata zima.

Po brzojavnih žicah posedajo vrabci in senice. Južen sneg zamel je popolnoma leseno roko, ki kaže, kam pelje ta ali ona cesta, ta ali oni pot.

Dva prosjaka, z raztrganimi malhami na ramenih, prideta po cesti. Nikoli se nista prej videla, srečno naključje prineslo ju je bilo skupaj. Prosjaka čila sta nekaj časa skupaj, delila vsak grizljaj, vsak požirek. Navadila sta se popolnoma drug na drugega. A naposled je prišel čas slovesa: njiju pota

sta se ločila. Solze niso stale ne jednemu ne drugemu v očeh. Molče sta si stisnila roko.

„Kdaj se zopet vidiva, brate?“

„Ne vem.“

In obrnila sta se vsak na drugo stran. A še jedenkrat ozrl se je vsakdo za svojim tovarišem in njuna pogleda sta se srečala. In čez nekoliko trenutkov ozrla sta se na novo...

Čudno slovo sicer, brez joka, brez solz, a vendar zelo zelo ganljivo.

Pogreb na Hrvatskem.

Spisal P. Joahim Sretič.

Jedno izmed najbolj resnih opravil, katerih je polno naše življenje, je gotovo pogreb. Kdo ima tako trdo srce, da ne bi bil vsaj nekoliko ganjen, ko vidi nesti mrliča na pokopališče? Marsikomu se vzbudi pri takem prizoru v duši pretresljiva misel: „Kakor nesó zdaj tega mrliča na pokopališče, tako bodo tudi mene jedenkrat nesli!“ Takšne misli nam posebno vzbujajo resnobni obredi, katere je sv. cerkev pri pogrebih vpeljala.

Ne pokopavajo pa povsod jednako mrličev, temveč v različnih krajih so tudi različne navade pri pogrebih. Ze cerkveni obredi niso povsod jednaki, še bolj različne pa so navade, s katerimi spremlja ljudstvo svoje umrle na kraj zemeljskega počitka.

Svobodna cerkev.

Z Goriškega 18. nov.

II.

Program katoliške stranke v državnem zboru.

Po našem mnenju, vsi katoliško misleči poslanci bi se morali združiti s krščanskimi socialisti v drž. zboru, katerih program je: 1. Socialno vprašanje, to je, boj proti kapitalu, odnosno proti židom, ter na podlagi katoliških načel določiti razmere med delodajalci in delavci. 2. svobodna cerkev. Krščanski socialisti nimajo narodnega vprašanja v svojem programu, ker na Dunaju in okolici je za Nemce rešeno že to vprašanje. Seveda tu pa tam tudi poudarjajo svoje nemštvo, da se ognejo očitaniu od strani nemških nacijonalcev in liberalcev.

Ako se pa osnuje odločno katoliška stranka v državnem zboru, moral bi se potem spopolniti program krščanskih socialistov, bolje razširiti. Program bi bil ta le: 1. Socialno vprašanje, 2. svobodna cerkev, 3. verska šola, 4. enakopravnost vseh narodov.

Znano je celemu svetu, da ima kapital vso moč in oblast v rokah in on je pri krmilu političnega čolna, ki vse vodi. Denar vse naredi, ker je gospodar sveta. Zato se pa ne smemo čuditi, ako krščanski socialisti na Dunaju vedno vpijejo po rešitvi socialnega vprašanja ter vse narode brez razlike, pozivljajo h skupnemu delovanju na socialnem polju. Mislim, da nujno socialno vprašanje je tudi pri nas Slovenskem, ne le po mestih nego tudi po deželi. Tudi na kmetih bi bilo potrebno določiti bolj natančno razmerje med revnimi in bogatini, seosebno med posli in gospodarji.

Ker je tedaj socialno vprašanje tako pereče in nujno in ker je v tesni zvezi z narodnim vprašanjem, zato zasluži tudi prvo mesto v programu.

K. 2. Druga točka programa katoliške stranke v državnem zboru bodi „svobodna cerkev“. Odveč bi bilo, ako bi teoretično razpravljali o prosti cerkvi, saj nam dva članka v zadnjem R. K. dovolj jasno govorita, dokazujoč potrebu svobodne cerkve. Sama postava od l. 1874, določujoča pravne razmere med cerkvijo in državo, nam zadošča, če bi tudi drugega ne imeli. Tu seže država v najobčutljiviše področje sv. cerkve, določivši nekatere reči, ki so naravnost obrnjene proti temeljnim načelom cerkvene prava.

Popustljivost višjih varuhov — Sijona — je hude rane vsekala sv. katoliški cerkvi, tako da bo treba veliko let neumornega dela, preden se zacelijo te globoke rane. Da nam bodo framasoni, brezverci, židje pastirje postavljali, tega mi katoličani ne moremo mirno prenašati. To je velikanska sramota za vse katoličane v Avstriji! Da mora biti sv. cerkev sužinja, dekla najgršim političnim namenom, to je strahovito in poniževalno za svobodno nevesto Kri-

stusovo. In krvaveti mora srce vsakemu le količkaj za svobodno cerkev vnetemu katoličanu, videčemu kako brezverci, židje i. t. d. dan na dan vklepajo cerkev v najhujše verige, preziraje nje zgodovinsko opravičene zahteve in pravice.

Z najnovejšimi dogodki v Zagrebu in na Ogerskem smo katoličani v Avstriji globoko užaljeni, ker framasoni in kalvinci nas prostitujejo pred celim svetom. Da, prav ima, prvobornik za svobodno cerkev v Avstriji dr. Scheicher, pišoč o francoskih katoličanih: „Die französischen Katholiken bringen bekanntlich viele Geldgaben für die Kirche, Allein der Geist des Landes in Ganzen ist ihnen unzugänglich. Das macht dort die alte gallikanische Hofluft, das macht die Unfreiheit der Kirche. Wenn nicht Rom öfters die Beförderung der ärgsten Streber zu Bischöfen verweigert hätte, stünde es heute ganz verzweifelt. In letzter Zeit fängt es mit der Verweigerung an schwer zu werden. Die Republik lässt in solchen Falle gar keine Besetzung zu (Zagreb!), Rom kann es jedoch sehr schwer auf einen vollen Bruch ankommen lassen, das verbietet ihm die allgemeine Situation“... Corr. blatt 1892, str. 356.

Zato pa je dolžnost ne le duhovnov, marveč vseh katoličanov, da branijo pravice cerkve, da se vzlasti trudijo za svobodo cerkve. To dolžnost morajo vršiti tudi v postavodajalnih zborih in zato je potreba, da se osnuje v državnem zboru katoliška stranka.

K. 3. Tretja točka katoliške stranke bodi, verska šola. Ta beseda je našim mladim učiteljem velik bav-bav. Čeravno so različni listi o tem na dolgo in široko pisali, vkljub temu jim ne more še v glavo. Kolikokrat se je poudarjalo, da sedanja šola je brezverska ter z neomajljivimi argumenti dokazalo, da se morajo sedanje šolske postave popraviti, ker za katoliške otroke mora tudi katoliški učitelj biti, ne pa žid ali pa protestant.

Učitelji se bojijo, češ, z versko šolo bi prišli v cerkveni jarem. Recimo, da bi to bilo tudi resnično. Vprašamo g. učitelje: Kaj je bolje, ali nositi jarem kakega brezverskega, neusmiljenega predsednika c. kr. okr. šolskega sveta, ki je morda privandral iz Reich-a ali pa — jarem cerkve vsem jednako pravične in prizanesljive?

Toda stare šole nihče več ne zahteva, kakor je bila nekdanj. Učni načrti, predmeti i. t. d. naj vse ostane, samo vse naj se postavi na pravo versko podlago.

K. 4. Zadnja točka katoliškega programa bodi enakopravnost materinega jezika v uradih in šoli. „Troje je“, piše R. K. 1890 str. 447, „za kar se moramo po vrsti poganjati z vsemi močmi: prvič socijalno-gospodarstvena reforma, drugič verska vzgoja od ljudske šole skoz in skoz do vseučilišča, tretjič narodne pravice na podlagi

e n a k o p r a v n o s t i. Kdor izmed treh točk le eno izpušča — za njim ne moremo hoditi.“ To piše „brezdomovinec“ dr. Mahnič.

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. novembra.

Nemški konservativci in nova vlada.

Mnogo se govori in piše, da nemški konservativci ne zaupajo sedanji vladi in le iščejo povoda, da bi izstopili iz Hohenwartovega kluba. Posebno o Ebenhochu se mnogo govori, da je nasprotnik sedanji vladi. Resnica je pač, da so pričakovali konservativci, da se kriza za-nje ugodnejše reči, ali vendar ne mislijo poprej vladi delati zadreg, da jo vidijo pri delovanju. Dr. Ebenhoch sam piše v „Linzer Tagblatt-u“, da pač popolnoma konservativci ne morejo zaupati liberalcem, da se pa vendar njih zaupanje v ministerskega predsednika vekša. Knez Windischgrätz je dober katolik in ima najboljše namene. Baš to zaupanje v kneza za sedaj odstranja vse pomisleke. Hude debate v katoliško-konservativni skupini klubovi niso zapustile nobenega nesoglasja, skupina je popolnoma jedina. Iz povedanega je pač vidno, da ni pričakovati, da bi konservativci kmalu razrušili Hohenwartov klub. Če je pa njih zaupanje v Windischgrätzovo opravičeno, bode se pač v kratkem pokazalo.

Nemška narodna stranka. Nova vlada ima vsekako srečo. Res je izstopilo nekaj Slovencev iz Hohenwartovega kluba, ali baš to je pripomoglo, da so se začeli nemški nacijonali kar vsiljevati vladi. Da je v Hohenwartovem klubu več Slovanov, bi nemški nacijonali se gotovo ne mogli pridružiti koaliciji, ker se je pa število Slovanov toliko zmanjšalo, da ne bodo odločevali, pa nemški nacijonali nimajo povoda, delati opozicijo vladi. Kakor sedaj stvari stojé, bode vlada za svoje predloge imela večino, ko bi tudi vsi Slovenci izstopili iz Hohenwartovega kluba. Približanje nemških nacijonalcev vladi pa položaj jako preminja slovanski in katoliški stvari na škodo. Nemški liberalci in nacijonali imajo v koaliciji večino in konservativni klub ne bode mogel dosti ovirati daljšega razvoja stvari. Tisti slovenski poslanci, ki so z izstopom iz Hohenwartovega kluba omogočili približanje nemškim nacijonalcem koaliciji, so najbrž našim težnjem mnogo škodovali.

Ministerska kriza v Srbiji. Zaradi bolehnosti bode sedanji srbski ministerski predsednik vsekako kmalu dal svojo ostavko. Kdo bode naslednik njegov, se ne ve. Kralj želi zmerno radikalno vlado, ali večina skupščine pa želi skrajno radikalno ministerstvo. Postopanje nekaterih srbskih radikalcev je pa tako, da bi utegnili državo spraviti v največjo zadrego. Zaradi tega je verjetno, da so bode kralj ustavljal na vso moč. Govori se, da kralj morda pokliče naposled čisto vojaško ministerstvo. Tako ministerstvo sestavljeno iz samih višjih častnikov bi pa brez pritiska se ne moglo obdržati in bili bi

Na Hrvatskem vidimo pri pogrebih mnogo navad, ki so vse drugačne, kakor v slovenskih krajih. Morebiti bo koga zanimalo, ako nekoliko zvé o tukajšnjih navadah pri pogrebu.

Predno pride mašnik k hiši, prinesó mrliča ven iz hiše. Pred hišo je pripravljen voz, in na ta voz položé rakvo. Da ne bi rakva z voza padla, jo z vrvijo na voz pritrdijo. Voz namreč ni takšen, kakoršne imajo po večjih mestih, kateri so nalašč za mrliča napravljeni, temveč je navaden, poljski voz. Tako lepih in dragocenih mrliških vozov, kakor se n. pr. v Ljubljani vidijo, bi si tukajšnje ljudstvo ne moglo omisliti, pa tudi ne bi bili pripravi za vse kraje. Večkrat namreč vozijo mrliča po bregovih in tudi močvirnih krajih, in za take kraje je navaden, poljski voz še najboljši.

Oglejmo si nekoliko, kakšna je rakva. Rakva je tako narejena, kakor v slovenskih krajih. Pobarvana je z višnjevo barvo. Pokrov rakve je na obeh straneh popisan z belimi črkami. Na jedni strani pokrova je zapisano ime in priimek umrlega, na drugi strani pa je zapisano, v katerem letu svoje starosti je umrl. Na sredi pokrova je prilepljen križ, iztrizen iz zlatega papirja. Na ta papirnat križ pa je položen jeden lesen križ, jednake velikosti s papirnatim. Ta lesen križ je pobarvan z višnjevo barvo, kakor rakva. Tudi na njem je zapisano ime, priimek in starost mrliča. Ta lesen križ pa ni na rakvo niti pribit, niti prilepljen, temveč je samo z vrvijo pritrjen. To pa zaradi tega, da se

lahko z rakve doli vzame, in se porabi v namen, o katerem bomo tudi zvedeli. Tako je pripravljena rakva, ko pride mašnik k hiši.

Okoli rakve se zberó sorodniki, znanci in sosede umrlega, ter pričakujejo mašnika. Ko vidijo, da mašnik prihaja, gre jeden izmed njih v hišo. Tam vzame lončeno posodo in देने v njo žarečega oglja. Na oglje nasuje kadila in nese to priprosto kadilnico k rakvi. Tam jo pod voz položi, in sicer ravno v sredino pod rakvo. Dim kadila se vzdiguje po straneh ob rakvi in jo takorekoč objemlje, kaj je prav lepo videti. Mašnik pöje predpisane molitve, in zbrano ljudstvo mirno in pobožno posluša. Ko so molitve končane, se prične spreved.

Spreved se vrši v sledečem redu: Najprej gredó možje ali mladeniči, ki nosijo križe. V tukajšnjih krajih ni pri pogrebih samo jeden križ, ampak jih je več. Po tri, po pet, in tudi po več jih moremo videti. *) Vsi križi, razven jednega, so takšni, kakoršni so v slovenskih krajih v navadi, leseni, dolgi in tanki. Ob križih visé ozki, jeden meter dolgi, beli trakovi. Razven teh križev nosijo še jeden križ, ki je različen od drugih. Ta križ je visok kakega pol metra ter ima stojalo, da se lahko postavi na mizo ali kam drugam. Na tem križu je pribita iz lesa izrezana podoba Zveličarja. Ta križ je pokrit z belim pajčelanom, kakor monštranca v božjem

*) To se ravna po premoženju umrlega. Kdor je bil bolj bogat, ima več križev.

grobu. Kdor nosi ta križ, nese ga tako, kakor mašnik presveto Rešnje Telo v procesiji.

Takoj za križi sledi mašnik. Mašnik se navadno vozi. Voz je sicer navaden, poljski voz, vendar je večkrat zelo koristen, da, včasih zaradi slabih potov celó neobhodno potreben. V ta voz so vpreženi konji. Mašnik pöje na vozu psalm „Miserere“.

Za vozom, na katerem se pelje mašnik, sledi voz z rakvo. V ta voz so vpreženi voli. Poleg volov stopa mož z dolgim bičem v roki, ter z nekako tožnim glasom poganja vprežene vole. Za rakvo in tudi ob straneh rakve gredó pogrebei. In tako se pomika spreved po polju in travnikih, med hišami in vrtovi. Mimo katerih gre spreved, se pobožno odkrijejo in prenehajo delati.

Ko dospe spreved do cerkve, se ustavi. Z rakve vzemó že omenjeni leseni križ, ki je bil vrhu rakve z vrvijo pritrjen. Na to vzemó rakvo z voza, položé jo na nosila in jo nesó v sprevedu v cerkev. Zdaj sledi navadno sv. maša. Po sv. maši in po drugih molitvah nesó mrliča na pokopališče.

Obredi, ki se opravljajo na pokopališču, se nekoliko razločujejo od onih, ki se opravljajo v slovenskih krajih. Posebnih navad pa ni. Šemtertja imajo najete ženske (Klageweiber), ki nekako pevajoč za umrlim žalujejo in jokajo. Vendar povsod niso te ženske v navadi.

Ko je mrlič zakopan, postavijo mu na grob križ, kateri je bil na rakvi, in tako ima umrli takoj spomenik.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. novembra.

zopet tam, kjer smo bili, pridno je kralj odpravil Avakumovičovo ministerstvo. Bodi kakor koli, razmere v Srbiji so jako nezdrave. Vse kaže, da Srbi niso posebno sposobni za samoupravo, če tudi se domišljajo liki Grki, da so poklicani nasledniki bolnega moža.

Grof D. Miljutin je te dni na svojem posestvu slavil šestdesetletnico, kar je bil vstopil v državno službo. Miljutin je eden najznamenitejših državnikov izza vladanja carja Aleksandra II. On je mnogo sodeloval pri raznih reformah, kakor pri osvobojenju kmetov, vpeljavil mestne in gubernijske avtonomije, vpeljavil porotnih sodišč. Pridobil si je velicnih zaslug za vpeljavo občne vojaške dolžnosti in preustroj ruske vojne. Miljutin pripada tako imenovani stranki ruskih zapadnjakov, katerim se ima Rusija zahvaliti za nagel razvoj pod carjem Aleksandrom II. Zasluga zapadnjakov je, da se je Rusija tako hitro opomogla po hudih porazih krimske vojske, da je leta 1871 lahko z vspehom začela vojsko s Turčijo. Od kar pa vlada sedanji car, se pa ti moške odrivajo. Drug za drugim se morajo umakniti iz javnega življenja. Tudi Miljutin že od leta 1881 ni v milosti pri carju in živi na svojem posestvu. On ima sedaj 77 let in velja za posebnega veščaka v vojaški statistiki in vojaškem zemljepisju ter je sploh visoko izobražen mož.

Razširjenje nemške ustave. Svobodomiselnost je prišla s predlogom, s katerim bi se tako rekoč razširila sedanja skupna ustava na škodo posamičnim nemškim državam. Pred vsem zahteva svobodomiselnost ljudska stranka, da se v nemško ustavo vzame določba, da se vsi deželni zbori v Nemčiji volijo potom občne in jednake neposredne volilne pravice. Tak sklep bi pač kršil pravice posamičnih držav. Sedaj ima vsaka država sama določiti, kako bode sestavljen njen deželni zastop. Vsekako bi se to moralo zmatrati za posilno poseganje v avtonomijo posamičnih zveznih držav. Nadalje ta stranka zahteva skupni nemški društveni zakon, po katerem bi vsi Nemci smeli svobodno snovati društva in obstoječa društva družiti v zveze v skupne namene. Sedaj društvene stvari spadajo v kompetenco deželne zakonodaje, po predlogu svobodomiselnosti stranke bi pa državni zbor svojevoljno razširil svoj postavodajni delokrog. Končno še svobodomiselnost stranka zahteva novo razdelitev državnoborskih okrajev na podlagi sedanjega števila prebivalstva. Poslednji predlog je povsem pravičen in zanj se utegnejo sporazumeti vse stranke, drugim predlogom se pa bodo gotovo upirali mnogi zastopniki iz posamičnih držav.

Ministerska kriza je nakrat nastala na Francoskem. Sedaj ni zbornica vrgla vlade, temveč ministerstvo se je zrušilo zaradi nejedinstnosti. Ker je pri volitvah se pokazalo, da se dežela nagiba na zmerno stran, je mislil Dupuy, kake bi se znebil radikalnih tovarišev iz ministerstva. Predsednik republike pa nikako ne mara za ministerstvo, v katerem bi ne bile glavneje republikanske stranke zastopane, in torej ni podpiral ministerskega predsednika v njegovem teženju. Ker je ministerski predsednik se v zbornici izjavil nekaj proti radikalcem, so trije radikalni ministri dali ostavko, kar se je hitro izvedelo mej poslanci. Dupuy se nadejal, da se stvar tako dolgo ne izve, da zbornica vladi izreče zaupnico, ker potem bi bil gotovo on poklican prenoviti vlado. Zbornica pa seveda ni mogla več vladi dati zaupanja, ko je izvedela, da ministerstvo ni popolno in se ne ve, kako se presnuje in Dupuy je bil prisiljen sam odstopiti.

Razmere na Madagaskaru se za Francoze ne razvijajo baš ugodno. Francozi ne smejo iz vasij in mest, če ne jih pomore. Povsod na otoku je nered, roparji se klatijo okrog. Tako poročajo francoski listi, in iz tega se dá sklepati, da Francozi nameravajo vojsko proti Madagasom, ker se ti bolj ozirajo na Angleže, nego na Francoze. Madagaskar je pod francoskim pokroviteljstvom, in francoski rezident, francoski uradniki in sodci na otoku stanejo na leto nad milijon frankov. Angleški konzuli pa stanejo 45.000 frankov, pa imajo prvo besedo. To je na prvi pogled jako čudno. Anglija pa daje nad milijon frankov za misijone na otoku, kateri vzdržujejo šole. Zato pa imajo Angleži na svoji strani skoro vse domačine, tudi dvor. Francozi pa jako malo storé za misijone na otoku, zato pa tudi misijonarji ne morejo s takim vspehom delovati in Francija si ne pridobi ugleda na otoku.

(Deželni zbori.) Z Dunaja se nam poroča, da državni zbor sredi meseca decembra pretrga zborovanja; deželni zbori pa se snidejo 28. decembra, da pred novim letom sklenejo začasno nabiranje deželnih priklad v dosedanji meri, potem pa meseca januarja rešijo druge deželne reči.

(Shod glede podaljšanja dolenske železnice v Karlovcu.) Dne 3. dec. bodo meščani v Karlovcu napravili shod, v katerem se bodo posvetovali, kako varovati koristi mesta Karlovca, ker se govori, da se namerava graditi železnica Metlika-Sisek. Na shod so povabljeni zastopniki Rakovice, Banije in s Kranjskega.

(Stalno je nameščen in naslov profesorja) je dobil gospod Josip Jenko, pravi gimnazijski učitelj na c. kr. nižji gimnaziji v Ljubljani. Ministerski odlok je od 17. novembra. Čestitamo.

(Nemški „schulverein“ na Koroškem.) Iz velikovške okolice: Zloglasni „schulverein“ v zadnjem času s posebno vneto razteza svoje tace po naši slovenski okolici. Z velikim „rumeljem“ zbobnali so celovški Nemci v Velikovec neki „ortsgruppentag“ schulvereinskih podružnic. Ta „tag“, pa ni zadostoval, hoteli so imeti tudi nemško „dejanje“, in to „dejanje“ zvršilo se je s tem, da so v važenberski občini osnovali novo „schulvereinsko“ podružnico. Mnogo bi se pisalo o tem najmlajšem detetu oholega društva, omenim le nekoliko! Podružnica se je snovala v čisto slovenski občini. Snovatelji pa niso slovenski občani, marveč velikovski nemškutarji, katerim pač gré v slast slovenski denar, a hudo mrzi slovenska beseda. Z vsem letanjem, groženjem, obečanjem, z vsemi sladkimi in surovimi besedami, zvalili so učitelji na shod le toliko slov. kmetov, da jih sešteješ malone na prstih jedne same roke! Poveljevali so torej na shodu nemštvo le velikovski nemčurji, sevé neizogibni učitelji od blizu in daleč in celovski matador, urednik „Fr. St.“, z nemškim imenom — Dobernik! — A smolo je imela gospoda, smolo! Ne le, da je moral želinjski učitelj raz šolo sam zopet odtrgati vabilo na shod, katero je bil prilepil na steno šolskega poslopja. Vabilo na „schulvereinov“ shod na stenah slovenske šole, — česa si učiteljsko srcé več more želeči! Druga smola je bila, da se je baš, ko so prihajali gostje, zasmodila velika „frankfurterica“, katero so bili razobesili na razvalinah trušenjskega gradu, češ da nihče ne dvomi, da zborujejo ljudje, katerim je zveličanje le pod — piklavbo! „Frankfurterica“ — menda lastnina celovškega mesta! — končala je tako žalostno, v pomenljiv znak, kako se mora prej ali slej goditi nemčurski glorijski med tukajšnjimi Slovenci! Tega hudega „crimen laesae majestatis teutonicae“ pa naši nasprotniki ne morejo pozabiti. Zato se vrše stroge „preiskave“, da zasačijo onega „zločincea“. Ljudje se kličejo kar po vrsti pred sodnijo, orožniki povprašujejo strogo po hišah, otroke izprašujejo v šoli, da bi mogli maščevati zažgano „čast“! Da bi se bila zažgala kaka slovenska ali avstrijska zastava, kaj mislite, bi se-li tudi potem tako „hochnothpeinlich“ preiskovalo? —m—

(† Sebastijan Brunner,) duhoviti branitelj svobodne cerkve v Avstriji, je dne 26. t. m. na Dunaju umrl v svojem 79. letu. Rodil se je dne 10. decembra 1814 v šotenfeldskem dunajskem predmestju. Deloval je v pastirstvu na Dunaju, a poleg tega je z neumorno pridnostjo pisal. Njegovih del v vezani in nevezani besedi je nad 30. — Celo njegovo življenje je boj proti sponam, ki so katoliški cerkvi vezale duha; pobijal je politične, časnikarske, slovstvene usuzevalce cerkve. Rezka satira mu je bila najboljšo orožje poleg temeljite učenosti v slovstvu, zgodovini in pravu. Kot glas vpiločnega v puščavi je prišel Sebastijan Brunner; a nebrojno jih je vzbudil, ki sedaj vsaj s čistim navdušenjem, če tudi ne vsi z isto darovitostjo nastopajo braniti pravice Kristusove cerkve. Ime Brunnerjevo je tesno združeno z vzbujajočim se katoliškim življenjem; novo dobo, nov čas pomenja. Zato je neizbrisno; stalna je tudi hvaležnost vseh katoličanov kot možu. Bog mu daj večno plačilo!

(Koncert „Glasbene Matice“.) Vspored koncertu, ki bode v nedeljo, 3. decembra, v redutni dvorani, je tako sestavljen: 1. Zd. Fibich: „Pomladna romanca“, za sopran- in baš-solo, mešan zbor in veliki orkester. Op. 23. Soli: gospa R. Peršlova in g. E. Vašiček. — 2. M. J. Glinka: „Dekliški

zbor in Antonide romanca“ iz ruske narodne opere „Življenje za carja“. Pôje ženski zbor; Antonida gspđ. E. Rihova. — 3. H. Wieniowski: „Fantazija na motivih Gounodove opere „Faust“ za violino s spremljevanjem orkestra. Violino igra gosp. K. Jeraž. — 4. A. Thomas: „Poloneza Filine“ iz opere „Mignon“. Pôje gspđ. E. Rihova. — 5. L. van Beethoven: „Fantazija za glasovir, zbor, in orkester“. Op. 80. Glasovir igra g. K. Hoffmeister. Soli: gospa R. Peršlova, gspđ. Z. Krsnikova in M. Moos-ova; gg.: A. Razinger, A. Stamear in Sr. Noll. — 6. A. Förster: „Ljubica“, mešan zbor. Op. 44. — 7. A. Dvořák: „149. psalm“. („Nova pesem Stvarnika poslavi!“) za mešan zbor in orkester. Op. 79. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. — Cena prostorom: Cercle à 2 gld., sedeži prve vrste à 1 gld. 50 kr., sedeži druge vrste in na galeriji à 1 gld., vstopnice à 40 kr., za dijake à 30 kr. — Sedeži, vstopnice in zborom besede se dobivajo do koncertnega večera pri knjigotržcu g. A. Zagorjanu na Kongresnem trgu št. 7, in na večer koncerta pri blagajnici.

(Za mesto goriško prevažen načrt.) Iz zanesljivega vira zvedeli smo, da je g. Fr. pl. Mulitsch, posestnik in veliki obrtnik v Plaveh, toliko pri c. kr. vladi kakor pri mestnem uradu v Gorici prosil za podelitev predkoncesije za izvršitev potrebnih poizvedb in studij za ustanovitev osrednje tovarne v Plaveh, katera bi oskrbovala mesto goriško z električno silo. Studije in preiskave zvršil je v družbi z znanim tehničkim izvedencem, vodjo tovarne v Stračicah, g. Adolfom Hardmeyerjem. Ravna se za napravo velike vodonosilne tovarne na reki Soči v Plaveh — kraju blizu 7 kilometrov oddaljenem od mesta goriškega. Izračunano je, da bi se dalo dobiti do 1800 konjskih sil iz reke Soče. Gotovo tolika moč, da bi se zamogel nameravani cilj povsem doseči, in sicer: 1. da se oskrbi mesto z električno razsvetljavo; 2. da morejo velike, pa tudi male obrtnije dobivati odtod potrebno gonilno silo potom elektriške sile; 3. da se konečno vendar že vpelje v Gorico zdrava, toli potrebna pitna voda, kar bi bilo mogoče po tej osrednji napravi, ki bi dajali potrebno silo za napeljavo od vseh kemijskih preiskovalnih zavodov kot izvrstno pripoznane vode iz Mrzleka. Načrti za te tri važne namere so že izdelani od svetovno slovečega tehniškega podjetja, katero ima na razpolago tudi v svrhu izvršitve načrtov potrebne denarne zaloge. Omenjeni načrti se bodo že te dni predložili c. kr. vladi v odobritev ter v svrhu podelitve koncesije na omenjena dva gospoda podjetnika, ki sta si tudi zagotovila last do Mrzleka-studenca, kakor tudi do večine ondotnih v izpeljavo vodovoda potrebnih zemljišč. Mesto goriško in nje prebivalstvo sme z veliko radostjo pozdravljati to novo podjetje, katero je zagotovljeno, in le iskreno želimo, da se prav kmalu izvrši in vendar že jednokrat toliko potrebne naprave, kakor napeljava zdrave pitne vode in električna razsvetljava, vresničijo. Gospod pl. Mulitsch pa zasluži priznanje in zahvalo, da se je lotil tega za naše mestne razmere perečega in prevažnega podjetja, po katerem bo Gorica storila velik korak v svojem razvoju naprej in tako popolnila ter usposobila se kot pravo zimsko zdravilišče avstrijsko. „Soča“.

(Umrla) je v Gradcu po kratki bolezni v 87. letu svoje starosti gospa Ana Lamberger, tašča g. deželnega glavarja Otona Detele. Ranjca je bila vdova po c. kr. finančnem svetniku Mih. Lambergerju, kateri je služboval leta 1861 do l. 1864 kot vodja finančne direkcije v Ljubljani.

(Iz Planine na Vipavskem.) Dne 21. t. m. nanznanjali so pri nas strelji topičev, kazala z zastavami okinčana vas, pričali praznično oblečeni vaščani, da je isti dan pravi pravcati praznik. Zaznalo se je namreč, da ta dan dobé Planinci prvega svojega župnika. Tekmovali so mladi in stari, kako bi ta izvanredni dan sijajnejši in častitlivejši napravili. Okrog petih popoldne zbrali so se Planinci pod vasjo, kjer so pozdravili novega dušnega pastirja, č. g. Jan. Mikš-a, ki se je pripeljal, spremljan po preč. nadžupniku hrenoviškem in župniku senožskem. Prvi pozdravi v svojem in v imenu šolskih otrok domači šolski voditelj R. Dolencec. Na to ga v imenu planinske občine pozdravi planinski župan, želéc mu sreče, zadovoljnosti in božjega blagoslova. Domači pevci na to zapoje lepo pesem kot izraz veselega pozdrava. Uvrstili smo se potem ter po želji župnikovi molili do cerkve sveti rožni venee. V za ta dan jako okinčano cerkev dospevši

podeli nam g. župnik sveti blagoslov. — V nedeljo dne 26. novembra bilo je slovesno vmeščenje. So-sednih gospodov duhovnov, na čelu jim preč. gospod dekan vipavski, bilo je šest. Ljudstvo jelo se je na vse jutro zbirati tudi iz sosednjih vasi in cerkev je bila že ob 9. uri natlačena. Ob 10. uri dopoludne zbrali so se občinski odborniki, šolska mladina s šolskim voditeljem in mnogo družega ljudstva pred župniščem, od koder so spremili prečastitega g. župnika v cerkev. V lepih in v srce segajočih besedah povdarjal je preč. gospod dekan vipavski dolžnosti, katere morajo imeti župljani do svojega župnika. Ta dan bil je za Planince res velečasten. Vam pa, preč. g. župnik, kličemo: Večni Bog blagoslavlja trud delovanja Vašega mej nami, naj Vam da dočakati tako dolgo življenje, kakor preč. Vašemu g. predniku, da bode, kakor je prečastiti g. dekan skončal svoj govor, ko bode življenja Vašega tek dokončan, mogli reči: „Tu so moji, katerih nisem nijednega izgubil.“

(Izpred porotnega sodišča.) Včeraj je bil 27letni Mih. Kromar, krojaški pomočnik v Ljubljani, zaradi hudodelstva poskušane posilstva obsojen na 18 mesecev v ječo in Gregor Lapajne, kovač iz Kroke zaradi hudodelstva posilstva na 13 mesecev. — Tretji je bil včeraj na vrsti hlapec Franc Šnedic, ki je svojemu gospodarju Fried. Reitharek-u v Tržiču ukradel nad 500 gld., obstal je sam tatvino in obsodili so ga na 15 mesecev v ječo.

(„Mrtva roka“.) Nedavno se je v budimpeštanski znanstveni akademiji predavalo o pokojnem kardinalu dr. Lud. Haynald-u. Govornik je med drugim tudi poročal, da je daroval pokojni cerkveni knez: za cerkvene namene 2.050.771 gld. 59 kr.; za domovinske namene 163.735 gld. 87 kr.; za učne in vzgojevalne namene 1.302.589 gld. 9 kr.; za znanstvene, slovstvene in umetnostne namene 253.258 gld. 22 kr.; za dobrodelne namene 423.198 gld. 27 kr.; za narodnogospodarske namene 1.523.257 gld. 3 kr. Vkup: 5.716.770 gld. 7 kr. In tako gospodari s svojim imetjem takozvana — mrtva roka!

+ 4.

Društva.

(Vabilo k shodu kmetovalcev.) kate-rega priredi kmetijska podružnica v Novem Mestu v nedeljo dne 3. decembra t. l., ob 9. uri dopoludne, v kmetijski bralnici, pri katerem se bo razpravljalo: 1. O letošnji vinski letini in o sredstvih,

s katerimi bi bilo vzdržati vinograde za naprej rodovitne; 2. o mejnih pravdah; 3. o sleparijah pri živinski kupčiji; 4. o koristi hranilnic sploh in o bodočem delokrogu novomeške hranilnice; 5. razno-terosti. — K obilni udeležbi nujno vabi

o d b o r.

Telegrami.

Dunaj, 29. novembra. Coroninijev klub se je jednoglasno izrekel, da je pripravljen podpirati vlado in gojiti z zjedinjeno levico najboljše odnose.

Dunaj, 29. novembra. V odseku za izjemne navedbe je izjavil minister Bacquehem, da vlada prevzame odgovornost za izjemne navedbe in jih bode zagovarjala v odseku in v zbornici.

Dunaj, 29. novembra. Kalnoky se je povrnil zjutraj z odpusta.

Budimpešta, 29. novembra. Zbornici poslancev je predložil minister Hieronymi načrt zakona o osnovi upravnega sodišča, kar so pozdravili poslanci z živahnimi eljenklacijami.

Rim, 28. novembra. Zanardelli je prevzel sestavo nove vlade.

Pariz, 28. novembra. Raynal je odklonil sestavo vlade in Carnotu priporočil Casimira Perriera, kateri bi mogel sestaviti vlado. Carnot je na to poslednjega poklical.

Pariz, 28. novembra. Govori se, da Carnot Bourgeois-u ali pa Fallière-u naroči sestaviti novo vlado.

Pariz, 29. novembra. (Havasovo poročilo.) Po poročilih iz Orleansa so nedavno bili po ulicah nabiti anarhistični plakati od več oseb, mej drugim tudi od Nemcev. Izključeno torej ni, da so v tej skupini tudi osebe, ki so poslale peklenska stroja nemškemu cesarju in grofu Capriviju.

Benetke, 28. novembra. Avstro-ogerski minister Kalnoky je odpotoval na Dunaj.

Berolin, 28. novembra. Nemškemu cesarju je tudi bila došla iz Orleansa pošiljatev s peklenskim strojem, pa so slučajno spoznali v tajnem civilnem kabinetu, kaj da je.

Flensburg, 28. novembra. Velik del mola tukajšnjega pristanišča in del ceste se je pogreznil. Škoda je neprecenljiva.

Rio-di-Janeiro, 28. novembra. Utrdba San Joao je bombardovala otok Villegaignon in napravila veliko škodo.

Ponarejena črna svila. Sežgi vzorec blaga, katerega hočeš kupiti, in takoj spoznaš ponaredbu. Prava, čisto barvana svila se takoj škodra, hitro ugasne in pusti malo pepela prav svetlorjave barve. — Ponarejena svila pa, ki se hitro umaže in zlomi, počasi gori, posebno pa dalje tle nekatere niti, če je blago zeló barvano, in pusti črnorjav pepel, ki se ne škodra, ampak zvije. Če stareš pepel prave svile, postane prah, ponarejene svile pa ne. **Svilarnica G. HENNEBERG** (c. in kr. dvorni založnik), Zürich razpošilja rada vzorce prave svile vsakemu in pošilja po naročilu blago v hišo poštnine in carine prosto. Pisma veljajo 10 krajezarjev, dopisnice 5 krajezarjev v Švice. 16 (7—7) 5

Umrli so:

27. novembra. Franciška Prevec, šivilja, 35 let, Kravja dolina 11, spridenja želodca.

28. novembra. Ema Rehn, zasebnica, 41 let, Gospodske ulice 14, plućnica.

V bolnišnici:

25. novembra. Jera Avšič, gostija, 60 let, vodenica.

26. novembra. Katarina Žagar, delavka, 23 let, plućni edem. — Stanko Jabačin, trgovčev sin, 2½ leta, croup.

Tuji.

27. novembra.

Pri **Maliču**: Mannhart, Szekulisz, tajnik, grof Zichy, Pušenjak, Engel, Schönmann, Strauss z Dunaja. — Esbacher, trgovec, iz Laškega Trga. — Božič s soprogo iz Poddrage. — Rodbina Wiederwohl iz Kočevja. — Sterzinger, c. in kr. stotnik, iz Trbiža. — Jelovšek z Vrhnika. — Ried iz Prage.

Pri **Stonu**: Tourner, trgovec; Ralharek Julijana, vdova trgovca; Ziermann, logar, iz Plajberka. — Wucherer iz Lesec. — Pigassi z Reke. — Pirsehan iz Škofje Loke. — Antončič iz Razdrtega. — Preša, župnik, iz Peč. — Kraigher iz Postojne. — Wugy iz Idrije. — Hribar iz Celja. — Hirschl iz Toplice. — Mannhart in Stern iz Grada. — Prossinag, Petzival, Jelačič, trgovec; Einböck in Joekl z Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru**: Rothberger iz Beljaka. — Hauslavar, krošnjar, iz Novega Mesta. — Judnič, kramar, iz Kots. — Mazelle, trgovec, iz Gradca. — Hoge iz Stare Loke. — Hutter, lastnik pivovarne, s Koroskega. — Fr. Andrejak, župnik, iz Mozolja.

Pri **južnem kolodvoru**: Wortman z Reke. — Fr. Steiner z Dunaja.

Pri **avstrijskem caru**: Lovrinovich iz Fontane. — Königsfeld z Dunaja. — Cordan iz Beljaka. — Vennig iz Št. Vida.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	barometra v mm	toplomera po Celziju		
28. 11.	7. u. jut.	746.8	0.2	sl. vzh.	oblačno
	2. u. pop.	746.4	1.4	"	jasno
	9. u. zveč.	746.5	-5.4	"	"
Srednja temperatura 1.3°, za 33 pod normalom					

Véčjo množino
tirolskega in dolenjskega

vina

le pristno blago, — ponuja po primerno nizki ceni v posodah od 20 litrov višje

426 4

Jos. Paulin
v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

Vizitnice

priporoča

Katol. Tiskarna.

Predzadnji
teden!

Inomostske srečke
à 50 kr.

Predzadnji
teden!

Glavni dobitek **50.000** goldinarjev.
(58 19—14)

Srečke à 50 kr. priporoča J.C.MAYER.

→ Lepa mladinska knjižica! ←

Darilo o sv. Nikolaju in
Novem letu:

POMLADNI GLASI

posvečeni

SLOVENSKI MLADINI.

II. in III. zvezek.

Uredil

ALOJZIJ STROJ.

Založili sotrudniki.

Tiskala Katoliška Tiskarna v Ljubljani.

1893.

→ Lepa mladinska knjižica! ←

Knjižico diči slika Leona XIII., obsega 110 str. in proučevanje letošnji jubilej sv. Očeta ter 300 letni spomin zmage pri Sisku v otroški igri, ki se lahko predstavlja brez posebnih priprav. Zaradi lične oblike, mikavne, večidel pripovedovalne vsebine je zelo pripravno spominsko darilo, kakor tudi primerno darilo za piruhe, za birmo, ob godovih, koncem šolskega leta in ob podobnih prilikah.

Prodaje se v **Katoliški** Bukvarni mehko vezan izvod po 20 kr., lično vezan po 30 kr., po pošti 5 kr. več.

Pismena naročila sprejema tudi **Ivan Štrukelj** v ljubljanskem semenišču.

II. zvezka je še nekoliko izvodov ravno tam in po isti ceni na prodaj.

Dunajska borza.

Dne 29. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 65 kr.
trebrna renta 5%, 16% davka	97 " 40 "
Zlata renta 4%, davka prosta	117 " 30 "
4% avstrijska kronina renta, 230 kron	96 " 40 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	997 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	342 " 25 "
London, 10 funtov strl.	123 " 80 "
Napoleonador (20 fr.)	9 " 89 "
Cesarski cekini	5 " 86 "
Nemških mark 100	60 " 95 "

Dne 28. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 85 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " 05 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	144 " 50 "
5% državne srečke l. 1880., 100 gld.	160 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 40 "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	197 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	68 " 75 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	138 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " 35 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	70 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	55 " — "
Ljubljanske srečke	24 " 25 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2870 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103 " 50 "
Papirnih rubeljev 100	130 " 75 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri šrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.